بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی کوردستان - عێراق

سەرۆکایەتی هەرێم

سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار

ژمارە (٢١) ساڵی ٢٠١١

بەپێی ئەو دەسەڵاتەی لە بڕگەی (١)ی ماددەی (١٠) یاسای (سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق) ژمارە (١) ساڵی ٢٠٠٥ی هەموارکراو پێمان دراوە ، و دوای ئەو پێناسەیەی پەرلەمانی کوردستان_عێراق لە دانیشتنی ژمارە (٢٥)ی ڕۆژی ٢٠١١/٦/١٤ کردوویەتی بۆ دەستەواژەی (جەندەر) کە لە بڕگەی (دەیەم)ی ماددەی (دووەم)ی یاسای وەزارەتی ڕۆشنبیری و لاوانی هەرێمی کوردستاندا هاتبوو کە پەرلەمانی کوردستان لە دانیشتنی ژمارە (١٤) لە ٢٠١٠/١١/١٠ بڕیاری لەسەر دابوو و ئێمە بە بڕیاری ژمارە (١٩) ساڵی ٢٠١٠ لە ٢٠١٠/١٢/٢١ گەڕاندبومانەوە بۆ پەرلەمانی کوردستان ، بڕیارماندا بە دەرکردنی :

یاسای ژمارە (١٢)ی ساڵی ٢٠١٠

یاسای وەزارەتی ڕۆشنبیری و لاوانی هەرێمی کوردستان_عێراق

ماددەی یەکەم :

مەبەست لەم زاراوە و دەستەواژانەی دادێن ، واتاکانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە:

یەکەم : هەرێم: هەرێمی کوردستان_عێراق.

دووەم : وەزارەت: وەزارەتی ڕۆشنبیری و لاوان لە هەرێمدا.

سێیەم : وەزیر: وەزیری ڕۆشنبیری و لاوان لە هەرێمدا.

چوارەم : لاوان: ئەو توێژەی کە تەمەنیان لە نێوانی (١٤) ساڵ تا (٣٤) ساڵە.

ئەرك و ئامانجەکان

ماددەی دووەم :

وەزارەت بەجێ گەیاندنی ئەم ئەرك و ئامانجانەی دادێن دەگرێتە ئەستۆ:

یەکەم : بایەخدان بەبنیات نانی ژێرخانی پێویست بۆ پەرەپێدانی بوارەکانی ڕۆشنبیری و هونەر و وەرزش و قاڵ کردنەوەی تواناکانی لاوان لە هەرێمدا.

دووەم : بڵاوکردنەوە و پەرەپێدانی کولتووری کوردستان بەو جۆرەی رەسەنایەتی و پاراستنی کەلەپوور پتەوەدەکات و ، گەشە بە نەریتی مەدەنی و پێشکەوتنخواز لە بواری چالاکیی کولتووری و هونەری و وەرزشی و لاوان دەدات و، رێز گرتن لە فرەیی هزری کولتووری و نەتەوەیی و بایەخدان بە زمانی کوردی و زمانی نەتەوەکانی دیکەی هەرێم و، بەو جۆرەی پشتگیری لە رۆحی ولاتایەتی(هاوولاتی بوونی) کوردستانی وکرانەوە بەرەو چاوگەکانی کولتووری جیهانی دەکات

سێیەم : پەرەپێدانی پەیوەندی کولتووری و وەرزشی و چالاکیی لاوان لەگەڵ کوردستانیانی ولاتانی دراوسێ و جیهان و ناوچەکانی دیکەی عێراقی فیدراڵ و گەلانی ناوچەکە و جیهان .

چوارەم : پشتیوانی کردن و هاندانی بزاڤی دانان و وەرگێڕان و بڵاوکردنەوە و ، رێزنان لە نووسەر و ئەدیب و هونەرمەند و رۆژنامەنووس و داهێنەران ، لە رێی دەست گیرۆیی کردنی چالاکییەکانیان و چاپ کردنی بەرهەمی جۆربەجۆریان بە گوێرەی پرەنسیپی تایبەت لەگەڵ پاراستنی مافی بەدەست هاتوویان .

پێنجەم : هەماهەنگی کردن لەگەڵ وەزارەت و لایەنانی پەیوەندیدار و رێکخراوەکانی کۆمەڵگای مەدەنی لە هەرێمدا ، بەو جۆرەی پێداویستەکانی پەرەپێدانی مرۆیی و بڵاکردنەوەی کولتووری کاری هاوبەش و خۆبەخشانە لە نێو کۆمەڵدا بەجێ دەگەیەنێت .

شەشەم : دارشتنی پلانی پێویست بۆپشتگیری کردنی بزاڤی وەرزشی و چالاکی لاوان و هاندان و چاودێری کردن و رێز گرتنی وەرزشوانان ، لەرێی هەماهەنگی کردن لەگەڵ لیژنەی ئۆلۆمپی کوردستان بە ئامانجی پەرەپێدانی واقیعی بزاڤی وەرزش لە هەرێمدا .

حەوتەم : دامەزراندنی کتێبخانەی نیشتیمانی و ناوەند (سەنتەر)ی بەڵگەداری و ئەرشیفکاریی کوردستان و، بایەخدان بە کتێبخانەی گشتی و چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە بوارەکانی رۆشنبیری منداڵ و هونەری شێوەکاری و سینەما و شانۆ و مووزیك و فۆلکلۆر و کولتووری میللی و دروست کردنی مافوور و ، پیشەسازیی میلليی دەست و دابین کردنی هۆڵ بۆ هونەری شێوەکاری ، بۆ نمایشی شانۆیی و سینەمایی هاوچەرخ و کردنەوەی پیشانگای کتێب .

هەشتەم : سازکردنی فیستیڤاڵ و کۆڕ و وۆرك شۆپی رۆشنبیری وهونەری وەرزشی و چالاکیی وەرزشی تایبەت بە لاوان و هاندان و پشتیوانی کردنی چالاکی و جموجۆڵی رێکخراوەکانی کۆمەڵگای مەدەنیی تایبەت بەم بوارانە .

نۆیەم : هەماهەنگی کردن لەگەڵ لایەنانی پەیوەندیدار ، سەبارەت بەوەی پەیوەستە بە کاری ئاژانسەکانی هەواڵ و دەرکردنی رۆژنامە و گۆڤار و پەخشی ئێزگە و تەلەفزیۆن،بە ئامانجی گەیاندنی سیاسەتی حکوومەتی هەرێمی کوردستان ، هێندەی پەیوەستە بە بوار و جموجۆڵی رۆشنبیری و هونەری و وەرزشی و میدیایی و یەکێتییەکان و تیپەکانی هونەر و یانە ئەهلییەکانی وەرزش و هۆڵەکان و قوتابخانە و پەیمانگاکانی وەرزش و هونەر و یاریگاکانەوە .

دەیەم : بایەخدانی تایبەت بە بوارەکانی کولتوور و هونەر و وەرزشی ژنانە و ، کارکردن لە پێناو بڵاوکردنەوەی کولتووری جۆری کۆمەڵایەتی جەندەر (بەمانای تێروانینی یەکسان بۆ تاکەکان بەپێی شارەزایی و لێهاتوویی پسپۆریی دوور لەجیاکاری و رەگەزی و پێگەی کۆمەڵایەتیان) .

یازدەم : بەشداری کردن لەگەڵ وەزارەتانی پەیوەندیدار بۆ دارشتنی سیاسەتێکی نیشتیمانیی کوردستانی ، بۆ کارا کردنی بەشدار بوونی لاوان لە کاروباری گشتی و ناوەندەکانی بڕیار و کار کردن لە پێناو چارەسەرکردنی گرفتەکانی لاوان و شیاندنیان لەرێی بەشداری کردن لە پرۆسەی پەرەپێدانی سیاسی وئابووری کۆمەڵایەتیدا.

دوازدەم : پشتیوانی کردن و بایەخدان بەلاوانی خاوەن پێداویستی تایبەت و کار کردن بۆ بەرز کردنەوەی وزە و تواناکانیان لە بواری هەمەجۆردا .

سێزدەم : هۆشیار کردنەوە بە زیانی بەکارهێنانی ماددەی هۆشبەر لە کۆمەڵگادا و قەدەغە کردنی بەکارهێنانی ماددەی چالاکی بەخش و یاساغ لە ئاستی نێودەوڵەتیدا لە بواری وەرزش .

چواردەم : هاندانی کەرتی تایبەت لە بواری چالاکیی رۆشنبیری و هونەری و وەرزش و لاوان بە گوێرەی یاسا.

پازدەم : بایەخدان بە کولتووری کوردی لە پاشکۆکانی کولتووری لە باڵیۆزخانە و کونسوڵخانەکانی عێراق و، هەروەها نوسینگە و نوێنەرایەتییەکانی حکوومەتی هەرێمی کودرستان لە دەرەوە .

ماددەی سێیەم :

وەزارەت بریتییە لەم پێکهاتانەی دادێن :

یەکەم : وەزیر : ئەو سەرۆکی باڵای وەزارەتە و بەرپرسە لە ئاراستە کردنی کارو سیاسەتەکەی و ،سەرپەرشتی کردن و چاودێری کردنی چالاکییەکانی و، لە هەموو بڕیارو فەرمان و رێنماییەکی بەگوێرەی حوکمەکانی ئەم یاسایە لەوەوە دەردەچن و بە سەرپەرشتیی ئەویش جێبەجێ دەکرێن ، بەرپرسە ، لەهەموو ئەوانەی پەیوەندی بە ئەرکەکانی وەزارەت و پێکهاتەکان و دەسەڵاتەکانی و تێکرای کاروباری تەکنیکی و دارایی و ئابووری و کارگێری و رێکخستنەوە هەیە ، بەوەی ئەندامێکی هاوکاریەتی بەرامبەر بە ئەنجومەنی وەزیران بەرپرس دەبێت ، بۆشی هەیە هەندێك لە دەسەڵاتی خۆی بداتە هەر کام لە دوو بریکارەکەی وەزارەت ، یان بەڕێوەبەرانی گشتی ، یان کەسێك کە لە وەزارەتدا بە گونجاوی دەزانێت .

دووەم : نوسینگەی وەزیر : فەرمانبەرێك بەپلەی بەڕێوەبەر ، بەڕێوەی دەبات ، بڕوانامەی بەرایی زانکۆی بەدەست هێناوە و ، چەند فەرمانبەرێکیش یاریدەی دەکەن .

سێیەم : بریکاری وەزارەت بۆ کاروباری رۆشنبیری و هونەر : یاریدەی وەزیر دەدات لە ئاراستە کردنی وەزارەت و سەرپەرشتی کردنی کاروباری لە چوارچێوەی ئەو دەسەڵاتەی لەلایەن وەزیرەوە پێی دەسپێردرێت، بەمەرجێك بەلای کەمەوە بڕوانامەی بەرایی پسپۆریی زانکۆی بەدەست هێنا بێت و لەوانەی خاوەن شارەزایی و کردن(ممارسە) بێت .

چوارەم : بریکاری وەزارەت بۆ کاروباری وەرزش و لاوان : یاریدەی وەزیر دەدات لە ئاراستە کردنی وەزارەت و سەرپەرشتی کردنی کاروباری لە چوارچێوەی ئەو دەسەڵاتەی لەلایەن وەزیرەوە پێی دەسپێردرێت ، بە مەرجێك بەلای کەمەوە بڕوانامەی بەرایی پسپۆریی زانکۆی بەدەست هێنابێت و لەوانەی خاوەن شارەزایی و کردن (ممارسە) بێت .

پێنجەم : نوسینگەی هەردوو بریکاری وەزارەت : فەرمانبەرێك بە پلەی بەڕێوەبەر ، بەڕێوەی دەبات ، بڕوانامەی بەرایی زانکۆی بەدەست هێناوە و، چەند فەرمانبەرێکیش یاریدەی دەکەن .

شەشەم : راوێژکاران : ژمارەیان لە چوار زیاتر نابێت بە مەرجێك بەلای کەمەوە هەڵگری بڕوانامەی بەرایی پسپۆری زانکۆ بن و ، لەوانەی خاوەن شارەزایی و کردن(ممارسە)ن و، لە لایەن وەزیریشەوە پسپۆڕاتییەکەیان دیاری دەکرێت

حەوتەم : بەڕێوەبەراتییە گشتییەکان : وەزارەت لەم بەڕێوەبەرایەتییە گشتیانەی دادێن پێك دێت ، هەر یەکەشیان بەڕێوەبەرێکی گشتی بەڕێوەی دەبات ، کە بڕوانامەی بەرایی زانکۆی بەدەست هێناوە و لەوانەی خاوەن شارەزایی وکردن (ممارسە)ن :

١. بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیوان .
٢. بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانەی گشتی .
٣. بەڕێوەبەرایەتی گشتی ڕاگەیاندن و چاپ و بڵاو کردنەوە .
٤. بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری وەرزش .
٥. بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری لاوان .
٦. بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری ڕۆشنبیری و هونەری تورکمان .
٧. بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری ڕۆشنبیری و هونەری سریان .
٨. بەڕێوەبەرایەتی گشتی ڕۆشنبیری و هونەر و وەرزش و لاوان لە پارێزگاکانی هەرێم و ئیدارەی گەرمیان .

ماددەی چوارەم : وەزارەت ئەنجومەنێکی ڕاوێژی هەیە و پێك دێت لە :

یەکەم : وەزیر - سەرۆك

دووەم : هەردوو بریکاری وەزارەت - ئەندام ، لە حاڵەتی ئامادە نەبوونی وەزیر ، بریکاری دێرینی وەزارەت سەرۆکایەتیی ئەنجومەنەکە دەکات .

سێیەم : ڕاوێژکاران — ئەندام .

چوارەم : بەڕێوەبەرانی گشتی وەزارەت — ئەندام .

پێنجەم : هەرشارەزا یان پسپۆڕێك کە وەزیر لە ناوخۆی وەزارەت یان دەرەوەی هەڵیدەبژێرێت ، بەبێ ئەوەی مافی دەنگدانی هەبێت

ماددەی پێنجەم :

یەکەم : بەپەیڕەوێك ئەرك و پسپۆڕایەتیی پێکهاتەکانی وەزارەت دیاری دەکرێن .

دووەم : وەزیر بۆی هەیە بەڕێوەبەرایەتی یان بەش یان هۆبەکانی وەزارەت لە نوێ بکاتەوە یان تێکەڵ بکات یان ئیلغا بکات ، ئەویش لە کاتی پێویست و بە ئامانجی پەرەپێدانی کاری وەزارەت.

سێیەم : وەزیر بۆی هەیە ڕێنمایی پێویست بۆ ئاسان جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربکات .

ماددەی شەشەم :

وەزیر بۆی هەیە گرێبەست لەگەڵ کەسانی ئاسایی و مەعنەوی ، لەوانەی خاوەن شارەزاین و پسپۆڕیی لە ناوخۆی هەرێم بکات ، بۆ بە جێ گەیاندنی ئەو کارو ئەرکانەی پێی دەسپێردرێت و بۆ ئەو ماوەیەی بە گونجاوی دەبینێت و ، ئەویش بە مەبەستی بەجێ گەیاندنی ئامانجەکانی وەزارەت و،بەدەست هێنانی ڕەزامەندیی سەرۆکایەتیی ئەنجومەنی وەزیران ئەگەر گرێبەست کردنەکە لەگەڵ کەسانی دەرەوەی هەرێمدا بوو.

ماددەی حەوتەم :

یەکەم : یاسای وەزارەتی رۆشنبیری ژمارە (١٤)ی ساڵی ٢٠٠٧ و ، یاسای وەزارەتی وەرزش و لاوان ژمارە (٨)ی ساڵی ٢٠٠٧ ، ئیلغا دەکرێن .

دووەم: هەموو موڵك و هەبوو و میلاکی کارمەندانی هەردوو وەزارەتی رۆشنبیری و ، وەرزش و لاوان دێتە ئەستۆی وەزارەتی رۆشنبیری و لاوانەوە .

ماددەی هەشتەم :

کار بە هیچ دەقێکی یاسایی یان بڕیارێك ناکرێت کە لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکۆکە .

ماددەی نۆیەم :

پێویستە ئەنجومەنی وەزیران و لایەنانی پەیوەندیدار ، حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن .

ماددەی دەیەم :

ئەم یاسایە لە رۆژی بڵاوکردنەوەی لە رۆژنامەی فەرمیی (وەقایعی کوردستان)دا جێبەجێ دەکرێت .

مسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان - عێراق

هـــــەولـــێر :

٣١/تەمووز/٢٠١١ی زایینی

٩/خەرمانان/٢٧١١ی کوردی

٢٠/شەعبان/١٤٣٢ی کۆچی

هۆیەکانی دەرچوونی

لەبەر لە نوێ کردنەوەی وەزارەتی رۆشنبیری و لاوان لە پاش تێکەڵ کردنی هەردوو وەزارەتی رۆشنبیری و، وەرزش و لاوان لە یەك وەزارەتدا و،بۆ ئەوەی پێکهاتە و ئامانج و ئەرکەکانی دیاری بکرێن ، ئەم یاسایە دەرچوێندرا.